

UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
WYDZIAŁ HISTORYCZNY INSTYTUT HISTORII

ZAKŁAD HISTORII WOJSKOWEJ

prof. UAM dr hab. Maciej Franz

*członek Stowarzyszenia Historyków Wojskowości i
Polskiego Towarzystwa Historycznego*

61 - 809 POZNAŃ, UL. ŚW. MARCIN 78

tel. 0-61-829-47-63 tel. kom. 0-606-692-731 email. franz@amu.edu.pl

Poznań 01.11.2013

Szanowni Państwo!

W dniach 17-20 września 2014 roku w Szczecinie odbyć się ma XIX Powszechny Zjazd Historyków Polskich. Na prośbę kierownictwa Polskiego Towarzystwa Historycznego i organizatorów samego zjazdu odpowiedzialnymi za Sympozjum „Wojny na morzach” zgodzili się zostać prof. prof. Andrzej Aksamitowski i Maciej Franz. Organizatorzy przewidzieli to Sympozjum na piątek 19 września w godzinach popołudniowych. Wierzymy jednak, że w wypadku dużego zainteresowania, będziemy mogli spokojnie prowadzić dyskusje i wystąpienia na interesujące nas wspólnie problemy w dłuższej perspektywie czasowej. Bardzo byśmy chcieli by przybrało ono jak najbardziej otwarty charakter, a tym samym zainteresowało możliwie szerokie grono historyków i miłośników historii, zajmujących się dziejami wojen na morzu.

Kwestie programowe, w tym kwestie opłat zjazdowych, noclegów i wyżywienia, które zostały ogólnie ustalone przez Organizatorów można odnaleźć na stronie <http://pthszczecin.pl/index.php>. Jak można sądzić, będzie się ona z biegiem czasu zapełniać informacjami. Ze swej strony, czując się współgospodarzami spotkania pragniemy przybliżyć kilka informacji.

- Do **30 grudnia** Organizatorzy zaplanowali zamknięcie programu Zjazdu.
- Do **30 marca** zaplanowali publikacje na stronie internetowej abstraktów wystąpień

- Od **7 kwietnia** zaplanowane zostało rozpoczęcie rejestracji uczestników zjazdu
- Do **27 lipca** zaplanowane zostało zakończenie rejestracji uczestników zjazdu
- Organizatorzy przewidzieli koszt uczestnictwa dla poszczególnych grup zainteresowanych:
 - Samodzielni pracownicy naukowci – 150/200zł
 - Doktorzy, magiŝtry – 100/150zł
 - Nauczyciele – 50zł
 - Studenci – bez opłaty zjazdowej

Wysokość opłaty (niższa/wyższa) ma zależeć od terminu jej wniesienia, gdzie datą graniczną ma być 27 lipca.

Powyższe informacje zostały nam przekazane w dniach 22-23 października na ostatnim spotkaniu. Postanowiliśmy je przekazać osobom zainteresowanym, tak by obraz planów i przygotowań był możliwie pełen. Zakładamy jednocześnie, że w najbliższym czasie, wszystkie te informacje pojawią się na sygnalizowanej powyżej stronie internetowej.

Ze swej strony czujemy się jedynie odpowiedzialni za merytoryczną stronę spotkania i to na Sympozjum „Wojny na morzu”.

Problem wojen morskich jest w polskiej historiografii traktowany bardzo pobieżnie o czym świadczy do dziś brak jakiegokolwiek syntezy dziejów wojen morskich. Międzywojenne opracowanie Witolda Hupert, będące jedynie zapisem jego wykładów dla studentów, od dawna nie spełnia swojej roli. Po 1945 roku nikt z historyków polskich próby napisania takiej syntezy nie podjął i to pomimo tego, że pozycję z zakresu historii wojen morskich cieszą się ogromną popularnością wśród czytelników i zawsze osiągały spore nakłady. Doskonale to widać na rozwoju czasopism historyczno-wojskowych o tematyce marynistycznej, tzw. pozycji shiploverskich, czy powstających i rozwijających się forów dyskusyjnych, poświęconych tylko problematyce wojen morskich. Można wręcz odnieść wrażenie, że mamy obecnie do czynienia z dwoma obiegami wiedzy z zakresu wojen morskich. Z jednej strony oficjalna historiografia, punktowana, podlegająca recenzjom naukowym, wszelkim nowym, coraz ostrzejszym wymaganiom ze strony

Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a z drugiej strony ogromny rynek czasopism które nie aspirują do oceny zewnętrznej, nie występują o przyznanie im punktów, jednakże to one mają dziś nakłady idące w tysiące egzemplarzy, setki wiernych czytelników i grona Autorów, z których część to historycy, a część to hobbyści, jednak często nie odbiegający wiedzą od historyków zawodowych.

Tzw. „poważna nauka”, pomija tę część polskiego obiegu nauki historycznej, gdy tymczasem to właśnie ten jej element kształtuje wiedzę o przeszłości, w tym zwłaszcza o wojnach na morzu, w decydujący sposób. Uważamy, że XIX Powszechny Zjazd Historyków Polskich daje wyjątkową szansę na spotkanie całego środowiska, bez tworzenia sztucznych podziałów, z korzyścią dla wszystkich jego uczestników.

Wystąpiliśmy do redaktorów naczelnych najważniejszych polskich magazynów poświęconych historii wojen na morzu, tj. „Okrętów Wojennych”, „Morza Statki i Okręty”, „Okręty” i „Przegląd Morski” by objęli patronat medialny nad naszym sympozjum, a równocześnie by część wystąpień, znalazło z czasem swoje miejsce na ich łamach. Część z tych najważniejszych polskich periodyków wojenno-morskich już odpowiedziało pozytywnie na nasza inicjatywę. Wierzymy, że pozostałe dołączą się do inicjatywy.

Równocześnie podejmiemy starania by pozyskać wydawcę dla całości materiałów z tego sympozjum, tak by wszystkie wystąpienia, zarówno referaty, jak też głosy w dyskusji mogły zostać maksymalnie szeroko upublicznione.

Jednym z najważniejszych celów jakie stawiamy sobie przed planowanym spotkaniem historyków zajmujących się wojnami na morzu, jest podjęcie dyskusji na ile możliwe jest dziś powołanie zespołu naukowego gotowego do przygotowania nowoczesnej syntezy dziejów wojny na morzu i to w odniesieniu do historii powszechnej, a nie tylko historii Polski. Dyskusję w tym względzie uważamy za jedno z najważniejszych wyzwań naszego sympozjum. Obok tego uważamy za zasadne podjęcie próby odpowiedzi na pytanie o to jaki jest stan badań i wiedzy historycznej nad dziejami wojen morskich, a także jakie problemy badawcze stają przed historykami w tej kwestii w przyszłości. Dlatego obok wystąpień tzw. programowych, swoiście

zaproszonych, pragniemy otworzyć szansę do wypowiedzi wszystkim chętnym, zarówno w czasie sympozjum, jak także po jego zakończeniu.

Mając tak zarysowaną jak powyżej koncepcję spotkania w Szczecinie, zdecydowaliśmy się poprosić o wystąpienia programowe:

- *prof. dr hab. Andrzej Makowski – Wojny morskie – problemy metodologiczne;*
- *dr inż. Krzysztof Gerlach – Wojny morskie epoki drewna i żagla;*
- *dr hab. Piotr Olender, prof. AMW – Wojny morskie na przełomie XIX i XX wieku;*
- *dr hab. Marek Herma, prof. UP – Wojny morskie pierwszej połowy XX wieku;*
- *dr hab. Krzysztof Kubiak – Wojny morskie w czasach współczesnych;*
- *dr hab. Andrzej Aksamitowski, prof. US – Fortyfikacje wybrzeży Morza Bałtyckiego w pierwszej połowie XX wieku.*

Wszyscy oni przyjęli nasze zaproszenie. Obecnie zwracamy się do wszystkich znanych nam historyków, osób zainteresowanych, miłośników historii, by podjęli nasze zaproszenie i przyjechali na Sympozjum „Wojny na morzu” w ramach XIX Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Szczecinie. Będzie dla nas zaszczytem, jeśli zdecydujecie się Państwo zgłosić temat swojego wystąpienia, czy to referatu, czy też w formie głosu w dyskusji, tak by temat wojny na morzu, stanu badań, a także możliwości podjęcia prac nad syntezą dziejów wojen na morzu, mógł być możliwie najszerzej rozpatrzony.

Prosimy jednocześnie wszelkie pytania, czy też zgłoszenia kierować na adres mailowy franz@amu.edu.pl lub też klasyczny Maciej Franz, Zakład Historii Wojskowej, IH UAM, ul. Św. Marcin 78, 61-809 Poznań.

Licząc na pozytywną odpowiedź, przesyłamy serdeczne pozdrowienia.

prof. US. dr hab. Andrzej Aksamitowski
prof. UAM. dr hab. Maciej Franz